

కౌముది శ్రీతఖండ

బాట్రైచెప్పిల్ల

- భువనచంద్ర

(గత సంచిక తరువాయి)

సీత... డగ్గేట్ లెర్చర్

"అదికాదండీ.." అయిదునిముషాల తరవాత నోరు పెకల్చుకుని అన్నది మా అమృ.

"నోరు తెరవకు.. ఏవన్నావ్? వెధవ పనులు చెయ్యడంగాక ఏమీ ఎరగనట్టు మాటల్లాడుతోందా? నువ్వునేమాటకి అర్థం నీకైనా తెలుసా? అయినా అదేం చేసింది? అది దాని స్నేహితులతో కలిసి చదువుకుంటున్నమాట వాస్తవం. నీ గుడ్డి మనసుకి తెలియకపోయినా నాకు తెలుసు. ఎవరన్న మన పిల్లని తక్కువచేసి మాటల్లాడితే వాళ్ళని చెప్పుతో కొట్టాల్సిందిపోయి, ఊళ్ళోవాళ్ళ మాటలు విని మన పిల్లనే అనుమానిస్తావా?" నాన్న గొంతులో ఏమాత్రం కోపం తగ్గలేదు.

అవ్వాళ రాత్రి పొద్దుబోయేదాకా ఇల్లంతా మౌనం నాట్యం చేసింది. నాన్న భోజనం చేశాక మెల్లగా దగ్గరికెళ్ళి, "నాన్న.. నిజంగా నేను చేసిన తేప్పేమిటో నాకు తెలిదు. కానీ, కురాళ్ళతో కలిసి తోటల్లో తిరగడం, అది చదవడానికైనా సరే, తప్పని కొంత అర్థమయింది. పాపం అమృ ఎవరి మాటలో విని గోలచేసింది కానీ, నేనంటే ప్రేమలేక కాదుగా! ఇకనుంచీ, నువ్వుపుకుంబీ, వాళ్ళందర్నీ మనింటికి పిలిచి, ఇక్కడే చదువుకుంటా. ఎందుకంటే, ఒకటికి పదిసార్లు విన్నది మనసం చేసుకోవడం మాకందరికి ఆరోతరగతినించే అలవాటయింది!" అన్నాను.

మా నాన్నలేచి, నా తల నిమిరి, "అలాగే తల్లి.. నాకు తెలుసు.. నువ్వేపుడూ మంచి పిల్లవే!" అని వరండాలోకి వెళ్ళాడు.

మా అమృ మౌనంగా ఓ మూల కూర్చుని వుంది.

"లే..! పసిపిల్లని పట్లుకుని నానా మాటలు అనడమేకాక నామీద అలకలెందుకూ? చూడు భాగ్యం, సీతని యాలోకంలోకి తీసుకొచ్చింది మనం. ఇరుగింటివాళ్ళూ పారుగింటివాళ్ళూ కాదు. మన పిల్లని మనమే అర్థం చేసుకోకపోతే, ఎవరు అర్థం చేసుకుంటారూ? లే ఇంకెపుడూ విషయం తెలీకుండా దానిమీద నోరు చేసుకోకు" అన్నాడు. ఏ కళనుందోగానీ మరి అమృ లేచింది.

తుఫాను ఎంత చిన్నదయునా పెద్దదయునా అది తుఫానే. దాని తాలూకు గుర్తులు కొంతకాలం మిగిలే ఉంటాయి. ఓ వారం రోజులు ఇబ్బంది ఇబ్బందిగా గడిచినా, తరవాత మళ్ళీ మామూలయింది. ఒకటి మాత్రం అర్థమైంది, మా నాన్న కోపాన్ని చూశాక మాత్రం మా అమృ నోటిని చాలా అదుపులో వుంచుకోవడం నేను గమనించాను. 'కోపం' కూడా 'దానిపని అది చేసుకుంటూ పోతుందని' బాగా అర్థమయింది. నా ఫైండ్సందరికి విషయం చెప్పి, కంబైన్ స్టడీకి మా ఇంటికి ఆహ్వానించాను. దాంతో ఫైండ్ దృష్టిలో 'నా లెవెల్' పెరగడమే కాక, బజారు పనుల బాధ తప్పింది. కారణం వాళ్ళంతా మా అమృకి అలవాటయిపోవడమే.

"ఎదోనే సీతా ఆ పిల్లలందరూ బుధిమంతులేకాదు, మగపిల్లలు లేని కొరతకూడా తీరుస్తున్నారనుకో" అన్నది మరి అమృ. అంతేకాదు అదివరకులా పీనాసితనంగాకాక వాళ్ళకి చిరుతిళ్ళ బాగానే పెడుతోంది. ఆఖరికి మా 'మోతీ'కి కూడా వాళ్ళంతా నచ్చేశారు.

పరిక్షలు ఓ విధంగా కాలం చేసే హాచ్చరికల్లాంటివి. ‘సమయం’ ఎంత విలువైనదో పరిక్షలు మనకి చెబుతాయి. కృష్ణరావు మాస్టారి మాటలు నాకు గుర్తున్నాయి.

ఎంత గుర్తున్న కొన్ని వీక్సెసెస్ తప్పను. నవలలు చదవడం నా బలహీనత. జాక్ లండన్ వ్హాసిన ‘ప్రకృతి పిలుపు’ అనే పుస్తకాన్ని అయిదుసార్లు చదివాను. అది బక్ అనే ఓ కుక్క ఆత్మకథ. ఓ కుక్క మనసులోకి దూరి దాని ఆలోచనలన్నీ అద్భుతంగా అక్కరాల్లో ఇమడ్జడం సామాన్యమైనది కాదు. అదేమి కైలి! అదేమి రాత! నేను చదవడమేకాదు మా నాన్నకి ఇచ్చి చదవమన్నాను. ఆ తరవాత జ్యాల్స్ వెర్న్ రాసిన “సముద్ర గర్జంలో సాహసయూత” దాన్ని మూడోసారి చదివేసి నాన్నకి ఇచ్చాను.

“తా చెడ్కోతి వనమెల్లా చెరిచినట్లు, నువ్వు చదవడమే కాదు.. మీ నాన్నని కూడా చెడగొట్టు.” మా నాన్న వినాలనే గట్టిగా అన్నది మా అమ్మ.

“ఆ మాట అనకపోతే నువ్వు చదవోచుగా.. కేవలం ప్రతికలే కాదు.. నవలలూ అద్భుతమైనవే!” అన్నాడు నాన్న అప్పటికే ‘రచయితలు’ వెనక్కి తగ్గి ‘రచయితులు’ విజ్యంభించారు. అంతెందుకూ, నా ఖాసుమేట్స్ కూడా సెక్రటరీ నవల హిరో ‘రాజశేఖరం’ లాంటి వాడ్చే పెళ్ళాడాలని కలలు కనేవాళ్ళు. ఆ పుస్తకం మాత్రం (సిరియల్) నేను చదవలేదు. నా ఫ్రైండ్స్ వాగుడంతా నాకు ‘పిచ్చి’ తనంగా అనిపించేది.

“ఒనేయ్ సీతా.. అతి తొందరలో మనం చచ్చిపోతామే” బేలగా అన్నది పుప్పుకుమారి.

“ఎందుకే?” అడిగింది సూర్యకాంతం జాంకాయ తింటూ దాని నోరు మిషన్లా పనిచెయ్యాలని చెప్పానుగదా. ఏదో ఒకటి నలుగుతూనే వుండాలి.

“అష్టగపా కూటమి వస్తుందిట. అదీ ఫిబ్రవరిలోనేనే!” భయంగా అంది పుప్పుకుమారి.

“నా బొంద. ఏదీరాదు..” రెండో జాంకాయని సంచిలోంచి తీస్తూ అన్నది సూర్యకాంతం.

“రాకపోతే సరే.. మరివస్తే?” ఆలోచిస్తూ అన్నది సరస్వతి.

“పోతే అందరూ పోతారుగా!” నిర్ఘయంగా అన్నది విజయలక్ష్మి. పైకి అది అలా కనపడుతుంది గానీ, పిల్లి అరిచినా అది విజయకి పులిగాండ్రింపే! మాకు తెలీదా, దాని దైర్యం ఎంతో.

“నువ్వేమంటావే సీతా?” అడిగింది కమల.

“ఇప్పటిదాకా ఐడియా లేదే అయితే ఆలోచించాలి. అసలు అష్టగపాకూటమి అంటే ఏమిటో మాస్టార్స్ అడుగుదాం” అన్నాను.

సూర్యల్లో ఎక్కుడ చూసినా ఇదేగోల. పేపర్లలోనూ ఇదేగోల.

“ఎ గ్రహమైనా శనిశ్వరుడి ఎదుటికి రావడానికి వణికి చస్తుందిగదా. అందుకే నేను శనిశ్వరుడ్ని పూజించి పేద్దమొక్క మొక్కబోతున్నా.” భక్తిగా అన్నది జయలక్ష్మి.

“అవునే..నిజంగా చచ్చిపోతామా.. అయినా, మా నాన్న జేబులోంచి కొట్టేసిన డబ్బులు చాలా ఉన్నయే నాదగ్గర... చచ్చిపోతే ఎట్టా? పోనీ అవన్నీ హుండీలో వేస్తే పుణ్యం వచ్చి చచ్చిపోకుండా వుంటామా?” గుసగుసగా అన్నది రాచేల్. రాచేల్ మా అందర్లోకి చాలా పొర్చు. ఏ విషయం బయటపడదు. పారబాటున ‘జేబులోంచి కొట్టేయ్యడం’ అన్న విషయాన్ని బయట పెట్టింది. అదీ నా ముందర. అది క్రిష్ణయన్. “చౌనే హుండీలో వేస్తే పుణ్యం వస్తుందనుకో, కానీ అది చాలా లైమ్ పడుతుంది. అదీగాక, మా గుళ్ళలో అయితే కనీసం వారానికోసారైనా హుండీ తెరిచి డబ్బులు తీస్తారు. మరి మీ చర్చిలో ఎప్పుడు తీస్తాలో నాకు తెలీదు కదా. అయితే, హుండీలో కంటే ముందే పుణ్యం వచ్చే ఉపాయం నాకు తెలుసు!” అన్నాను.

“ఏమిటే అది?” ఆత్మంగా అడిగింది రాచేల్.

"అన్ని దానాలకంటే గొప్పది అన్నదానం అని తెలుసుగద?" అన్నాను.

"అపునూ..మొన్నా మధ్య ఆంజనేయులి మాస్టారింట్లో కూడా చేశారటగద?" అన్నది.

"యస్. అందుకే నువ్వు అదే చెయ్యాలి. అన్నదానం అంటే ఓహోలెడు పని. వంటలు చేయించడం, వడ్డించడం ఇవన్నీ మహా తలనెప్పి పనులు. దానికి బదులుగా.. నీ క్లోజ్ ప్రైంట్స్‌ని, అంటే మన సరస్వతినీ, సూర్యకాంతాన్ని, పుష్పకుమారినీ, జయనీ, విజయనీ, నన్నా గుట్టుగా మన కృష్ణయ్య హోటల్కి తీసికెళ్ళి దిట్టంగా టీఫిస్టు సరఫరా చేయించావనుకో. మేం ఇట్లూ తినేసిన వెంటనే నీకు పుణ్యం వచ్చేస్తుంది" చాలా సీరియస్ మొహంతో చెప్పాను. లోపల్లోపల చచ్చే నవ్వాస్తోంది. పాపం, రాఘేల్ ఎంత పొర్చు అయినా, పుణ్యం గురించిన సమావారం దానికంత తెలీదుకదా!

నా వాగుడంతా మావాళ్ళందరూ వినివుంటారని తెలుసు. అరుస్తూ ఎన్ని సీక్రెట్లు మాట్లాడినా మాకు చెవికి ఎక్కువు కానీ, కొంచెం దూరంగా వెళ్ళి గుసగుసలాడితే మాత్రం వెంటనే పట్టేస్తాయి, 'సైల్స్టర్స్' బేచలాగా.

"గ్రేట్ అష్టగూకూటమి రాలేదనుకో! అప్పుడు నాడబ్బంతా వేష్టిగద?" పొర్చుగా అడిగింది రాఘేల్.

"సహోజ్.. వేస్తే? పదిమందికి పంచుటయా? లేక, పాపకూపమున బడి మగ్గుటయా? నువ్వే తేల్చుకు చెప్పు" దానికాక్కణ టైమిచ్చి ఇవతలికి వచ్చాను. అది ఏ డెంప్స్ తీసుకున్నా, కార్బోకమం జరిగేది రేపేగా. ప్రస్తుతానికి దాని దగ్గర పైసా కూడా లేదని తెలుసు. కొట్టేసిన డబ్బులు దాస్తాంగానీ జేబుల్లోనో, జామెల్లీ బాక్సుల్లో పెట్టుకుని తిరగంగదా! అది అందరు పిల్లలకీ తెలిసిందేగదా.

"అష్టగూకూటమి అంటే జలప్రకయం"

"అష్టగూకూటమి వేస్తే భూమి ముక్కలు ముక్కలైపోతుందిట!"

"మనషులు జీవులూ ఎవరూ ఏదీ యా భూమీద మిగలరుట!"

"ధిల్లీలోని కోటీశ్వరులందరూ అమెరికాకి ఆస్తులమ్ముకుని వెళ్ళిపోతున్నారట. అష్టగూకూటమినించి తప్పించుకోవటం కోసం"

"రఘ్యావాళ్ళు మాత్రమే రోదసీలో ఇళ్ళు కట్టుకుని బ్రతుకుతారుట" దేవుడా... రూమల్లే రూమర్లు. ఆఖరికి మా కక్కిరాల పుల్లయ్యగారు కూడా, "పాపగారూ... ఇంకేవుందండీ.. అదేదో వత్తాదిగదంటుండీ.. అందరూ దివాలా తీసేత్తారుటగదుండీ.. కలికాలంగదండీ మరీ! ఇదిగో, యా పశ్చిండ తీసుకోండి" అని ప్రేమగా ఓ శనగపశ్చ ఉండ చేతికిచ్చాడు.

చేప్పి నమ్మిరుగానీ, జనాలు శిఖిచ్చకవర్తులూ, దానకర్మలూ అయిపోయారు. కొందరైతే 'లాజిక్' ఉపయోగించి సముద్రయానాలకి ప్లాన్ చేసుకుంటే, కొండరేమో కొండమీదున్న దేవుళ్ళదగ్గరికి కూచ్చ కట్టారు. ఇక మా టీచర్లయితే పిల్లల్ని కొట్టడం తిట్టడం పూర్తిగా మానేశారు. ఆమాటే నేను సరదాగా ఫిష్టఫ్శాం సంధ్యారాణితో అంటుంటే విని, "అంత సంతోషించనక్కర్లా..ఫ్లిబవరి మామూలుగా దాటిపోతే, మామూలుకంటే పదిరెట్లు తినాల్సోస్తుంది" అన్నారు మా ఆంజనేయులు మాస్టారు.

ఇక మా అమ్మియితే పూటకో పూజ. రోజుకో ప్రతం. "అపునే పెదపాడుదానా, యా పూజలూ వ్రతాలూ అన్నీ మీ వాళ్ళకోసమేనా మా గురించి కూడానా?" అని కాస్త రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేసినా పరమ శాంతమూర్తిలా చిన్న చిరునవ్వు నవ్విందే తప్ప, అంతకిమించిన రియాక్షను ఇవ్వలేదు. మా నాన్న మాత్రం "సీతాలూ, ఇంవీ నమ్మికు. నమ్మి అసలు బురుపాడుచేసుకోకు. నలుగురిలో జరిగేది చావైనా బతుకైనా పండగలాంటిదే హాయిగా చదువుకో" అన్నాడు.., తన లా పుస్తకాల్లో మునిగిపోతూ.

ఏమైనా ఓ నెలనెలంతా రకరకాల వార్తలు. రకరకాల ప్రయత్నాలు (మృత్యువు నించి తప్పించుకోవాలని) రకరకాల పూజలు, వ్రతాలు, ప్రార్థనలు. రాజమండినించి వచ్చిన ఓ సాధువైతే 'నవగూహ, అనుగూహ తాయేత్తు' అనే మహిమగల తాయిత్తుల్ని తెగ అమ్మి వేలల్లో సంపాదించాడు.

ఆశమానికి వెళ్లి స్వామీజీనీ రాజమృగారినీ అడిగితే ఇద్దరూ చిన్నగా నవ్వి, "అమ్మాయ్.. ఎప్పుడో ఏదో వస్తుందనో, రాబోతోందనో అనుకుని మన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించడం మనం మానకూడదు. వ్స్తే వస్తుంది. రానీ! రాలేదా.. అందరికి మంచిదే కద!" అన్నారు. ఆ మాట నాకు నచ్చింది. ఆ నెలోజులూ మరి పాకబడి వాళ్ళు (నేను తప్ప) పుస్తకాలు ముట్టుకోకుండా పండగ చేసుకున్నారని చెప్పక్కరేదుకద! అలా ఓ ముప్పుగాని ముప్పాచ్చి తొలిగిపోయింది.

అష్టగ్రహాకూటమి చాలా విచిత్రాల్చి చేసింది. కొంతమంది 'ఎట్టాగూ చచ్చిపోతాం. పోయాక యా ఆస్తి అంతస్తులు వెంటరాపుకదా.. కనుక అనందోబహ్మా' అని నిర్ణయించుకుని పొలంపుటా అమ్మేసి జల్సా చేశారు. ఏమీ జరక్కపోయేసరికి లబోదిబోమంటూ రోడ్డున పడ్డారు.

"చూశావా... ఆలోచించి చెయ్యాలి ఏ పని అయినా! అలా ఆలోచించబట్టే నా డబ్బుని సేఫ్ఫగా ఉంచుకున్నా" మెరుస్తున్న కళ్ళతో అన్నది రాచేర్.

"పిచ్చిదానా... అక్కడే నువ్వు పారబడ్డావు. డబ్బు సేఫ్ఫ..ఓకె.. కానీ పుణ్యం హుష్ట కాకి అయిపోయింది. ఎంతమంది భక్తులు నవగ్రహాపూజలు చేస్తే యా ముప్పు తొలిగిందో నీకేం తెలుసూ? ఆ పుణ్యమే మనని రక్కించింది. బోలెడు పుణ్యం వచ్చే ఓ అపురూపమైన ఛాన్ముని నువ్వువోదులుకున్నావు. ఇప్పుడు నువ్వు పదిరెట్లు ఖర్చుచేస్తానన్నా ఈ సీత వస్తుందా?" తలెగరేసి అన్నాను. కిందపడ్డా మనమాటే పైనుండాలనేది ఎవరూ నేర్చుక్కర్లా! రాచేర్ మొహం పోపు మాడినట్లు మాడిపోయింది.

(ఈ 'అష్టగ్రహాకూటమి' వ్యవహరం జరిగింది 1962లో. అప్పటి విషయాల్చి యథాతథంగా రాశాను. ఇప్పటివాళ్ళకి ఇది విచిత్రంగా ఉండొచ్చు. కొంచెం జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటే, 'సైలాబ్' విషయం గుర్తుందా? లేకపోతే ఫరవాలేదు.. దాన్నీ రాస్తాను. ఈ సీత యదర్లాలే రాస్తుందికానీ ఏదీ కల్పించి వ్రాయదు... ఇట్లు: మూడో సీత)

మా ముత్యాలోడు తప్ప అందరం పాసయ్యాం. "నా చదువు అయిపోయిందే సీతా.. ఛ్స్తే మా నాన్న చదివించడు. వ్యవసాయమే గతి" అని నా దగ్గర వాపోయాడు ముత్యాలోడు. వాడి కళ్ళనిండా నీళ్ళే. నా నోట మాట రాలేదు. "ఎన్నాళ్ళ నీ కేరేజీ నాకిచ్చావో!!" వెళ్లూ వెళ్లూ వెనక్కి తిరిగి అన్నాడు. (ఫాంక్స్ చెప్పటం లాంటివి ఎంత వ్యాధమో ఇప్పుడు తెలుస్తోంది.) ఓ పక్క సూల్కి శలవలు.. మరో పక్క కోర్కెల్కి శలవలు. మా అమృగారి సతాయింపు ప్రారంభమైంది. ఏమటి విశేషం అంటే ఏలూరు వెళ్లాలని. వెళ్లటం వరకు కాదు, పదిరోజులు వుండాలిట. మా నాన్నకి అసలే బోలెడంత బిడియం. ఆయన ఎక్కడా ఫ్రీగా ఉండలేరు. ఆ విషయం నాకు తెలుసు. కానీ మా అమృకి అర్థమైతేగద! ఆవిడ ఏమనుకుంటుందంటే, వాళ్ళవాళ్ళనందర్నీ తన చిన్నప్పుడు పుండొళ్ళలాగే వూహిస్తోంది గానీ, అక్కడి మార్పులు గమనించట్టేదు. ఇంటి పెద్ద ఇంటి పెద్దే కానీ ఆ పదవి చేతులూ కాళ్ళూ ఆడేంతనేపే. వాటి జవసత్యాలు తగ్గినపుడు, పెద్దరికం కూడా పంథా మార్పుకుంటుంది.

"నువ్వేన్నన్నా చెప్పు. నిన్న మీ ఇంట్లో దింపి ఒక్కరోజు మాత్రం వుంటా. ఆ తరవాత నేను ఇంటికొచ్చేస్తా" నిష్పర్థగా అన్నాడు మా నాన్న. మూత్రి మూడు వంకర్లు తిప్పి, "మరి మీ కూతురేమంటుందో!" అన్నది మా అమృ.

"నేనూ నాన్నతో వచ్చి, నాన్నతోనే వెనక్కొస్తాను" అన్నా. ఆ రాత్రంతా రచ్చే, పంతం కొద్దీ ప్రయాణం పెట్టుకుంది మా అమృ. మా ఇద్దరికి వినిపించేట్లు, "హా..నా యింటికి నేను వెళ్లడానికి తోడు కావాలా? అందరూ మధ్యలో వచ్చిన వాళ్ళే. అయినా, అసలు ఏ కూతురైనా తల్లిదంట్టి దగ్గర వుండాలని కోరుకోదా? హా..!!" అంటూ సంశోధింది.

"అందుకేనే మా లక్ష్మీ కూతురా.. నువ్వు మీ అమ్మానాన్న దగ్గరికి పో.. నేను మా నాన్న దగ్గరుండి జాగ్రత్తగా మాసుకుంటా!" అన్నాను. మొత్తానికి ఆ అర్థరాత్రిలో సద్గుమణిగింది.

ఇప్పుడయితే అన్ని కూరగాయలూ అన్ని కాలాల్సోమా దౌరుకుత్వోగానీ, అప్పుడు దౌరికేవికాదు. ఏ సీజన్లో పండేది అప్పుడు మాతమే. అయితే మన పూర్వీకులు మహా మేధావులు. అందుకే 'ఒరుగు'ని తీసి, డాన్ని కాస్త నీళ్లల్లో నాననిచి, పప్పుసగం వుడికాక అందులో పడెయ్యుడమే. ఆ తరవాత పోపు పెడితే చాలు. మామిడికాయ పప్పు రెడీ! అయితే, ఒరుగులో ఉప్పు కాస్త ఎక్కువ వుంటుంది గనక ఆవారా ఉప్పూ ఏ స్థాయిలో తగ్గించాలి. ఇంతకి అసలు ఒరుగు అంటే ఏమిటీ? సీజన్లో పుష్పలంగా దౌరికే కూరగాయల్ని జాగ్రత్తగా కడిగి, అరబెట్టి, తరిగి, పసుపూ పుపూ వేసి ఓ రోజు జాడిలో వుంచి, ఆ తరవాత సదరు ముక్కల్ని ఊరమిరపకాయల్లా ఎండబెట్టుమే! అప్పుడప్పుడూ మళ్ళీ వాటిని ఎండబెట్టి 'వాసెన' కడితే, ఎన్నాళ్లయినా ఒరుగులు చెడవు.

ఈ సోది అంతా ఎందుకంటే, మా అమ్మని పుట్టింట్లో దింపివచ్చాక కరణం మామ్మగారి దగ్గర నేను ఒరుగుపెట్టడం నేర్చుకున్నాను. వంగ ఒరుగు (వంకాయలు) బెండ ఒరుగు, మామిడి ఒరుగు మాతమేకాక, ఊరుమిర్చి, రేగివడియాలూ, పిండివడియాలూ కూడా పెట్టించింది మామ్మగారు. ఆవిడ చాలా నిపుణురాలు. ఒక్క క్షణం వృధాపోనీదు. దొడ్డో పత్తి మొక్కల నించి తీసిన పత్తితో వత్తులు చెయ్యడమే కాక నూలు వొడికి (రాట్టుం మీద) జంధ్యాలు కూడా చేస్తుంది. జంధ్యాల పొర్కమిరోజున వాటిని ఉచితంగా బొప్పుణులకి ఇస్తుంది. అన్ని గుళ్ళకీ ఉచితంగా కట్టలు కట్టలుగా వత్తులు ఇస్తుంది. 'అడ్డాకు'లతో అద్భుతంగా విస్తుళ్ళు కుట్టివాటిని 50,100 చొప్పున కట్టలుగా కట్టి ఎవరింట్లో శుభకార్యం జరిగినా ఫ్రీగానే ఇస్తుంది. అదేమంటే, "చూడమ్మా.. ఇవన్నీ నాకు చేతనైన పనులు. పుణ్యం అనేది వుందో లేదో నాకు తెలిదు. కానీ 'మంచి' అనేది వున్నది కదా! ఖాళీగా కూరుని పోచుకోలు కబుర్లాడటం కంటే నాకు తోచినపని ఇష్టంగా చెయ్యడం మంచిదికదూ!" అన్నారు నవ్వి. ఆ క్షణం నాకు అర్థమైంది. గురువులు అనేవారు. ఎక్కడో లేరనీ, మనలోనే, మనమధ్య వుంటారనీ.

ఏ పని అయినా సరే, ఇష్టపడి చెయ్యడం వేరూ.. ఇష్టం లేకుండా ముక్కతూ మూలుగుతూ చెయ్యడం వేరు. మా అమ్మ ఊళ్లో లేని పదిరోజుల్లో కరణం మామ్మగారి దగ్గర ఒరుగులు పెట్టడం, విస్తుళ్ళ కుట్టడమే కాక కొబ్బరి యానెల చీపుళ్ళ కుట్టడం కూడా నేర్చుకున్నా. రెండొందల విస్తుళ్ళ కుట్టి యాబై యాబై చొప్పున అందంగా కట్టలు కట్టి పెట్టాను.

ఏదన్న సరే, నేర్చుకోవాలనే తపనుంటే చాలు. ఎన్నయినా నేర్చుకోవచ్చు. నేర్చుకోవాలనే తపన వుంటే, నేర్చేవాళ్ళ కూడా మహా ఉత్సవాంగా నేర్చుతారు. మా రెండో సీత వాళ్ళ బామ్మదగ్గర నేర్చుకోనివన్నీ నేను చకచక నేర్చుకున్నా. అప్పటికి వరకూ ఆవిడ్స్ 'సిటీపోలీస్మూ' అంటూ వెక్కిరించిన నేను, ఆ తరువాత ఆమెకి ప్రియశిష్యరాలిగా మారడమేకాదు, ఆవిడకి నా హృదయంలో అత్యంత గౌరవపుదమయిన స్తానాన్ని ఇచ్చాను. ఆమెకి ప్రియశిష్యరాలిగా మారడమే కాదు, ఆవిడకి నా హృదయంలో అత్యంత గౌరవపుదమయినస్తానాన్ని ఇచ్చాను.

ప్రియనేస్తాల్లారా, నేను నేర్చుకున్న ప్రతిపనీ, ప్రతిపారం నా జీవితంలో ఎంతో ఉపయోగపడ్డాయి. ముఖ్యంగా ఓ విషయం చెప్పాలి. కరణం మామ్మగారు వేసిన పునాది నా జీవితాన్ని అద్భుతంగా మార్చింది. సమయపు విలువని నాకు చక్కగా నేర్చింది.

విస్తుళ్ళ కుట్టడానికి చీపురు పుల్లల్ని చీల్చేటప్పుడు పలుచని వేళ్ళ చిగుళ్ళ కూడా తెగిమంటపుట్టాయి. అప్పుడు ఆవిడ నవ్వి, "ఈ పని చాలా సులువు అనిపిస్తుంది. కానీకాదు. ప్రతి పని వెనక ఓ 'నేర్చు' ఉంటుంది. ఆ 'నేర్చు' కావాలంటే అది పట్టుబడేంతవరకూ పట్టు విడవకుండా చేస్తూ వుండాలి" అన్నారు. అప్పుడు తెలిసింది.. నేను చాలా తేలిగ్గా తీసుకుని చీపురు పుల్లని చీల్చాను. జాగ్రత్త తీసుకోలేదు. అందుకే చివుళ్ళ తెగి రక్తం వచ్చింది. నెగ్గిజన్స్ అనేది మనిషిలో వుండకూడదు. అది ఎంత చిన్న పని అయినా సరే. ఇదో గొప్పపారం ఆ తరవాత ఎన్నడూ నా వేళ్ళ చీరుకుపోలేదు. పదివిస్తుళ్ళ కుట్టాక పట్టుదల పెరిగింది. ఒక్కపిస్తరీ కొముని

పేటుపడుతున్న కొద్ది మరింత ఉత్సాహం వచ్చింది. ఓ కట్ట (50) తయారు కాగానే అర్జంటుగా మరో కట్టని తయారు చెయ్యాలనే ఆతమూ ఉత్సాహమూ పెరిగిపోయాయి.

"ఈ విస్తుళ్ళు.. నేను సృష్టించినవి" అనుకోగానే ఓ గర్వం, ఓ సెల్ఫ్ కాన్సిడెన్స్ నాలో నిండిపోయాయి. మా నాన్నకి చూపించాను. నేను పెట్టిన ఒరుగుల్ని, పిండి వౌడియాలనీ, విస్తుళ్లనీ.

"నాకు తెలుసే సీతా.. నువ్వోగొప్ప మనిషివి అవుతావు. నీకో మాట చెప్పనా, మా అమ్మ కూడా నీలానే అన్ని పనుల్ని నేర్చుకునేది" అంటూ శక్కన మౌనమ్మదాల్చాడు. ఏమితెలీనట్టు నేను పక్కకి వెళ్లిపోయాను. కానీ నాకు తెలుసు, మా నాన్నకి వాళ్ళమైని తలుచుకోగానే గొంతు గద్దదమ్మ కళ్ళ చెమ్మగిల్లాయని. వయసు ఎంత పెరిగినా 'తల్లి' ఎప్పటికే తల్లేకదూ. ఏ లోటునయినా యాలోకం భర్తి చెయ్యగలదు, ఒక్క తల్లిలేని లోటుని తప్ప.

"బుద్ధందాలేదా? కొంపంతా ఏమిటీ విస్తుళ్ళు ఒరుగులూ. వెరెత్తిన ఎలుగ్గొడ్డులా కొంపంతా నానాచెత్తా పేర్యావు. నాలోజులు వదిలి వెళ్లేసరికే నీకంత నెత్తిమిదకి కళ్ళొచ్చాయా?" లోపలికొస్తూనే అన్నిటీ చూసి చిందులు తొక్కింది మా అమ్మ. లక్కిగా మా నాన్న బజారుకెళ్ళాడు.

"ఎందుకూ చిందులు తొక్కడం? ముందు తాస్త తాఫీ కలిపిస్తాను. తాగాక ఏకంగా భరతనాట్యమే చెయ్యుచ్చు. అయినా పెదపాడు భాగ్యలక్కీ, ఎదిగే ఆడపిల్లలకి తాస్త పనులూ గట్టా నేర్చాలని మీ అమ్మ నీకెప్పుడూ చెప్పలేదా? నువ్వు నేర్చించలేదు పో.. నా అంతట నేను నేర్చుకుంటే కూడా మెచ్చుకోవడంపోయి లోపాలు వెతుకుతావా..ఫో... యా క్షణం నించీ నేను కేవలం మా నాన్న కూతుర్చి అంతే!" గంభీరంగా అని లోపలికి పోయాను. మా అమ్మకి యా మాత్రం 'డోసు' ఇచ్చి చాలాకాలమైంది. అదీగాక ఎప్పుడూ 'మంచిపిల్లగా' వుండాలంటే ఎంత కష్టం.. ఎంతబోరూ! అమ్మ రిక్కా దిగటం చూసిందనుకుంటా, కరణం మామ్మగారులోపలికొచ్చి, "ఏంటే భాగ్యం.. ఇప్పుడే వచ్చావా. నీ కూతురు భలేపిల్లే. వౌడియాలూ ఒరుగులూ పెట్టడం ఎంత చక్కగా నేర్చుకుందో! నా ఎరికలో ఇప్పటిదాకా ఇట్టాంటి పిల్లని చూచేదనుకో!" అన్నది. ఓ పక్కన నేనన్నమాటలకి కోపం, ఇంకోపక్క మామ్మగారన్నమాటలకి ఆనందం.. రెండూ ఒకేసారి వోస్తే ఎలా వుంటుందో అవ్వాళ చూశా. ప్యా.. కెమేరా లేకపోవడం నా దురదృష్టం.. మా అమ్మ అదృష్టం. కోటికోసారి వచ్చే సందర్భం అది మరి! ఏం చేస్తాం!!!

(మట్ట కలుఘ్ఱాం)

Post your comments